

ZLATO LAŽNOG SJAJA Ekskluzivni pogled

Željko Jamičić, voditelj Muzeja policije, u rukama drži originalni rad Ljube Ivančića, dok su na paravanu obješeni falsifikati

KAKO SE VARA KOLEKCIONARE

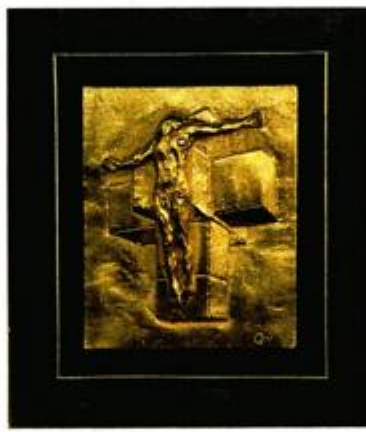
Umjesto ulja na platnu, "kineska štampa" s lažnim potpisima Murtića, Ivančića, Stančića...

Lažne umjetnine moći će se razgledati na Dan policije 27. rujna u prizemlju sjedišta MUP-a na izložbi koja ima edukativnu svrhu

piše Dušan Miljuš

Policija je na hrvatsko-slovenskoj granici zaustavila automobil u kojem su bila dvojica Talijana. U rutinskoj provjeri u prtljažniku su otkrili uokvireniog "Isusa na križu" kompletnog s pločicom na kojoj piše Salvador Dalí.

Nisu imali potrebne papire za iznošenje umjetnine i ona je oduzeta uz potvrdu. Kakav je ishod postupka ne zna ni Željko Jamičić, voditelj Muzeja policije, dok nam priča povijest jednog od eksponata izložbe "Zlato lažnog sjaja" o krivotvorinama umjetnina koja će 27. rujna, povodom Dana policije, biti otvorena u prizemlju sjedišta Ministarstva unutarnjih poslova. Radi se o odljevku u gipsu premazanom zlatnom bojom i vrlo neuglednom opremom. Ali, nema definitivne

Navodni rad Salvadora Dalija pronaden je tijekom rutinske provjere na granici, a predan je policiji jer nije imao papire

potvrde da je riječ o krivotvorini jer španjolski kolege kojima je Jamičić poslao fotografiju nisu mogli samo na temelju nje provesti vještačenje.

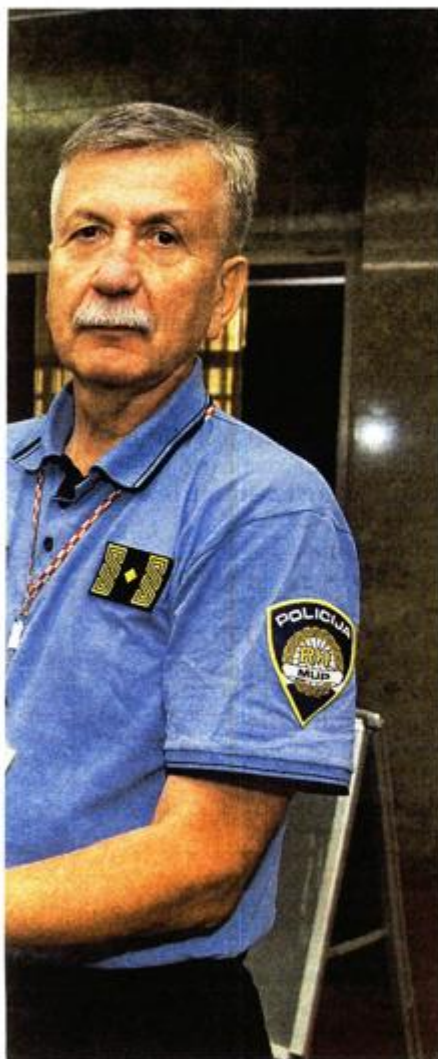
RUČNE DORADE U utorak su pod vodstvom Jamičića i njegovih suradnika polaznici Policijske škole Josipa Jovića postavljali eksponate. Bit će izložene 53 slike i četiri

skulpture - krivotvorine potpisane imenima umjetnika kao što su Dušan Džamonja, Edo Murtić, Ljubo Ivančić, Đuro Pulitika, Ivan Lacković Croata, Mersad Berber, Vasko Lipovac, Zlatko Prica i drugi. Muzej policije čuva ih u svojoj Kriminalističkoj zbirci, podzbirci Krivotvorina. Povjesničarima umjetnosti, akademskim slikarima ili likovnim kritičarima ponekad je potreban detaljan vizualan pregled da bi vidjeli je li riječ o krivotvorini, dok su neke identificirali sami umjetnici ili članovi njegove obitelji. Neke su vještačene raznim metodama u laboratorijima kao što su Hrvatski restauratorski zavod ili MUP-ov laboratorij u Centru za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja. Jedinstvena je krivotvorina pod nazivom "Lipo jutro sviće" potpisana imenom slikara Izvora Oreba koja je otisnuta suvremenom metodom ispisa ulja na platnu te dovršena s par poteza kista, metodom koja se u žargonu naziva "kineska štampa". Slično je i krivotvorena "Flora" Dimitrija Popovića ispisana pisačem na papiru te ručno doradena.

Do Dalijevo djela je Renoirova "Kupačica" za koju Jamičić kaže

ed u MUP-ovu zbirku krivotvorina

ZELJKO PUHOVSKI / HANZA MEDIA

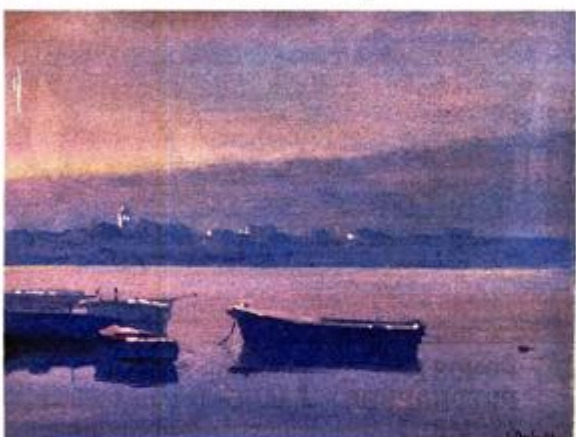

rukavicama prolazi kroz prepoznatljive pojedinosti odljevka koji dokazuju krivotvorinu.

I dok se za neke Murtićeve radove već "odokativno" može ocijeniti da se radi o krivotvorini, u razotkrivanju krivotvorine pejzaža Ferde Kovačevića "Vrbe na Savi" ključna je bila uloga forenzičara i stručnjaka. Iako je i okvir i platno ne ukazuju da se radi o krivotvorini, ustanovljeno je to po boji jer je u vrijeme kad je djelo nastalo takva boja nije postojala. Kod nekih Berberovih djela koje su loša kopija originala ustanovljeno je da je okvir vredniji od originala, kaže nam Jamičić, koji nas kao svojevrсни policijski kustos provodi kroz postav izložbe koja će zauzeti predvorje Ministarstva i hondnike zgrade u Savskoj. Generalićeva krivotvorina prepoznatljiva je pak samo po potpisu autora inicijalima, a u otkrivanju krivotvorina Večenaja i Rabuzina sudjelovali su i stručnjaci iz hlebinskog Muzeja naivne umjetnosti.

Lažni Murtić, Bakić, Lipovac i Stančić; Otisak koji reproducira ulje Izvora Oreba "Lipo jutro sviće", napravljen suvremenom metodom ispisa ulja na platnu te dovršen s par poteza kista

da također nema dokaza radi li se o krivotvorini ili originalu, i nastavlja nas voditi kroz postav. Dok policijski kadeti postavljaju na postolje skulpturu Vojina Bakića, Jamičić nas poziva da pogledamo po čemu se ona razlikuje od krivotvorine i otkriva kako je u tom razotkrivanju sudjelovala i obitelj pokojnog kipara.

- Njegova unuka odmah ju je prepoznala jer njezin djed nikad nije utiskivao svoj potpis, rubovi na završetku trupa nisu oštri, a i visina nije jednaka originalu, koji je visok 31 centimera, a krivotvorina je niža za dva centimetra - pojašnjava nam Jamičić, dok s bijelim pamučnim

Za "Kupačicu" s Renoireovim potpisom nema dokaza radi li se o krivotvorini ili originalu

IZGLED STARINE Jamičić nam otkriva i motive i ideju za postav izložbe. - Čitao sam kako je talijanska policija napravila putujuću izložbu o krivotvorenim umjetninama. Ovom izložbom iz naše Zbirke kriminalistike željeli bismo pridonijeti osvještavanju građana na nužan oprez pri kupnji skupocjenih umjetnina svih vrsta i borbi protiv crnog tržišta. Danas se, tvrde ugledni stručnjaci, može napraviti slika "stara dvjesto godina". Napravi se takva boja koja će, zajedno s platnom, za mjesec dana ostarjeti dvjesto godina i nikakav skener, aparat, nijedan stručnjak neće moći ustanoviti da je riječ o krivotvorini. Krivotvorena umjetnička djela i predmete umjetničkog obrta često izrađuju vrsni stručnjaci i umjetnici, što olakšava prodaju na tržištu gdje krivotvorine promaknu stručnoj prosudbi. O potpunoj je krivotvorini riječ kad krivotvoritelj izradi posve novo djelo, nastojeći oponašati stil umjetnika ili razdoblja, dajući mu umjetno proizvedenom korozijom, patinom, crvotočinom i sličnim postupcima prividan izgled starine - kaže nam Jamičić.

Postav ove jedinstvene izložbe koja će uz onu Giacomettijevu imati vjerojatno najbolje osiguranje moći će se razgledati od 27. rujna do 23. listopada od 8 do 16 sati, subotom i nedjeljom od 9 do 13 sati. Ulaz će naravno biti slobodan, a uz prethodnu najavu moći će je posjetiti i grupe. Zasiurno će je posjetiti i krivotvoritelji umjetnina, no oni će doći nenajavljeno.

Zbirka ukradenih umjetnina koju MUP skuplja od 2009. stalno se povećava, a kako još ima onih koji će kupiti lažnog Berbera ili Generalića da bi pokazali svoj društveni status, vješt krivotvoritelji uvijek će imati "mušterije".